

LESBRIEF

VOORAF

AAN

GEH@CKT

**THEATER
DE STEEG**

BESTE DOCENT,

Allereerst bedankt dat jullie onze voorstelling: *Geh@ckt* komen bekijken. *Geh@ckt* is een voorstelling over kritisch en veilig gebruik van (social) media en vooral over het fenomeen sexting: het verzenden/ontvangen van seksueel getinte teksten, foto's en filmpjes. De voorstelling is gebaseerd op het scenario van de film *Seks Ding* van Simone van Dusseldorp en is geschikt voor iedereen vanaf 12 jaar. De voorstelling kan op school gespeeld worden

Bij deze voorstelling hebben wij bijpassend educatief materiaal ontwikkeld. De Steeg wil graag als het verlengde van het onderwijs dienen en daarom heeft ons educatie-materiaal zowel een educatieve workshop voorafgaand- als na afloop van de voorstelling. In dit educatiemateriaal vind je als docent gebruiksvriendelijke handvatten om de thema's vanuit de voorstelling ook bespreekbaar te maken in de klas.

EDUCATIEF MATERIAAL VOORAFGAAND AAN DE VOORSTELLING

De eerste workshop bestaat uit een interactieve MentiMeter die door middel van een quiz de terminologie omtrent het onderwerp behandelt. Je leest alles over deze workshop in deze lesbrief.

EDUCATIEF MATERIAAL NA AFLOOP VAN DE VOORSTELLING

De workshop na afloop van de voorstelling is een creatieve brainstorm waar de leerlingen in groepsvorm aan de slag gaan omtrent het thema sexting.

ACHTERGROND

Het uitgangspunt van het educatiemateriaal en de voorstelling is om duidelijk te maken dat sexting onderdeel is van de seksuele ontwikkeling. Wanneer je een foto van jezelf maakt, doe jij niets fout. Je bent fout wanneer je een foto die iemand je in vertrouwen heeft gestuurd verspreidt.

“Eén druk op de knop en weg is het. Heb je er geen controle meer over. Weggevlogen en hoe hard je ook rent, je haalt het nooit meer in, nooit!”

Tegenwoordig zijn wij allemaal mediamakers. Met elke vlog, snap of like maak je iets. Veel jongeren maken of ontvangen seksueel getinte berichten. Dit is experimenteergedrag dat past bij een gezonde seksuele ontwikkeling van jongeren. Maar het is niet zonder risico's. Als beelden verkeerd gebruikt worden, dan kunnen jongeren schade oplopen. En wat als je gruwelijke beelden of naaktfoto's van iemand anders deelt, ben jij dan ook verantwoordelijk? Je hebt misschien de tekst niet geschreven, en ook de video of foto niet gemaakt. Maar toch publiceer je een verhaal, een reactie of een update, simpelweg door te klikken. Wat is je eigen verantwoordelijkheid hierin? En ben je eigenlijk strafbaar als je iets deelt?

Via de digitale media zijn er oneindig veel mogelijkheden om iemand te beschadigen zoals: Cyberpesten, Slut-shaming, Grooming, Shame-Sexting, Sextortion en Identiteitshack. De gevolgen hiervan kunnen heel groot zijn, zowel voor dader als slachtoffer. Met de voorstelling Geh@ckt en dit bijbehorend lesmateriaal maken we jongeren bewust van deze gevaren en de gevolgen van bijvoorbeeld shame-sexting. Met behulp van dit lespakket gaan jongeren ook zelf aan de slag om er iets tegen te doen.

VRAGEN?

Mochten er vragen zijn staat Sarah van der Meere, hoofd educatie bij Theater De Steeg, paraat om stapsgewijs de workshop met je door te nemen. Wil je meer informatie over de educatie of wil je een workshop van ons in de klas? Neem dan ook contact op met Sarah van der Meere.

Je kunt haar bereiken via educatie@theaterdesteeg.nl

Veel speelplezier!
Met vriendelijke groet,

Theater De Steeg

LES VOORAF - PRAKTISCH

INHOUD

Wat betekenen de volgende begrippen:

- Sexting
- Shame-sexting
- Grooming
- Sextortion
- Cyber pesten
- Slut-shaming

MENTIMETER

Via de website [MentiMeter.com](https://www.mentimeter.com) kun je inloggen met deze inloggegevens.

Inlog: educatie@theaterdesteeg.nl

Wachtwoord: School1!

De workshop staat in de map GEH@CKT. Nadat je klaar bent met het de workshop, graag de antwoorden [wissen](#).

MAP VAN JOUW SCHOOL

Is het goed is, zie je een map met de naam van jou school erop. Mocht je deze onverhoopt niet zien, staan er altijd een aantal lege MentiMeters in het eerste openingsscherm die je kunt gebruiken.

Als je de map met de naam van je school hebt geopend, zie je enkele lege MentiMeters staan. Deze kun je gebruiken.

Elke klas gebruikt een MentiMeter. Als er meer nodig zijn dan in de map staan, klik dan op de drie puntjes bij de presentatie en kies 'duplicate' om een nieuwe MentiMeter te maken.

INLOGGEN LEERLINGEN

Laat de leerlingen inloggen door naar www.menti.com te gaan én de code in te vullen die op de Menti staat genoteerd. Zo kunnen zij meestemmen bij de quiz over de begrippen.

Als jij als docent rechtboven in het scherm op 'present' klikt, begint de presentatie en verschijnt deze op het digibord.

LES VOORAF - INTRODUCTIE

Theater De Steeg is het theatergezelschap voor, door, met en over jongeren. De Steeg maakt voorstellingen over (cyber-)pesten, mentale gezondheid en polarisatie. Jullie gaan binnenkort naar de voorstelling *Geh@ckt*. Hier gaan jullie nu het komende lesuur een voorbereidende workshop over krijgen.

Als jullie over enkele weken de voorstelling hebben gezien, krijgen jullie nog een afrondende workshop, maar daarover later meer. Laten wij beginnen met een campagne van de KPN.

ONDERDEEL 1

Videoclip Meau - Stukje van Mij

- Wie kent deze videoclip?
- Wat gebeurt er in de videoclip?
- Wat zijn je gedachten bij deze videoclip?
- Waarom zouden de zangeres Meau en KPN dit hebben gemaakt?

ONDERDEEL 2

Wij gaan een quiz doen. Je kunt stemmen op een van de drie antwoorden waarvan jij denkt dat dit het juiste antwoord is.

Optioneel voor de docent: Als je geen gebruik maakt van tablets in de klas, kun je de analoge versie doen waarbij de leerlingen hun handen omhoog moeten doen bij de antwoorden waarvan zij denken dat dit het juiste antwoord is.

Sexting

De term sexting is een combinatie van de Engelse woorden 'sex' en 'texting'. Sexting is het verzenden (en ontvangen) van seksueel getinte beelden of tekstberichten op je telefoon of apps zoals WhatsApp, Telegram, Snapchat, Instagram en Tiktok.

Shame-sexting

Het ongewenst verspreiden van het bericht/een foto en het beschamen van mensen.

Grooming

Dit is de term die men gebruikt voor digitaal kinderlokken; het benaderen van kinderen via internet voor seksueel contact.

Sextortion

Dit is afpersing met een seksueel getinte foto (of video). De afperser wil geld of meer pikante foto's. Vaak zijn de foto's gestolen via sociale media,

e-mails, door het overnemen van webcams of door apparatuur te stelen.

Cyberpesten

Online pesten, ook wel cyberpesten genoemd, is pesten via de digitale media. Dit zijn social media zoals Snapchat, Whatsapp, Telegram, Instagram etc. Via deze digitale media kun je heel gemakkelijk dreigende berichten versturen, belastende foto's of filmpjes plaatsen of iemand uitschelden.

Slut-shaming

Iemand een slet of hoer noemen, op basis van kleding, make-up, of bijvoorbeeld seksueel gedrag. Deze termen worden onder jongeren ook veel op sociale media gebruikt. Hoewel vrienden onder elkaar woorden zoals 'slet' en 'hoer' gebruiken zonder kwetsende bedoeling, neemt het toch vaak de vorm van beledigingen of pesten aan.

ONDERDEEL 3

Wie heeft er wel eens te maken gehad met één (of meerdere) van de net besproken zes begrippen?

Als de veiligheid in de klas er is, kan je als docent vragen of iemand iets wilt delen

ONDERDEEL 4

Welke redenen kunnen jullie bedenken waarom je iemand een naaktfoto van jezelf zou sturen?

Leid deze eerste wordcloud in met de volgende woorden:

Seksueel getinte beelden maken hoort bij een gezonde seksuele ontwikkeling. Er zijn echter wel verschillende redenen, goede én minder goede redenen, om naaktfoto's te maken. Wat zouden redenen kunnen zijn er om naaktfoto's naar mensen te sturen?

Wanneer de leerlingen redenen als dwang noemen óf 'omdat iemand een naaktfoto van je wil hebben', vraag dan klassikaal door óf dat een goede redenen zou zijn om een naaktfoto van jezelf te maken.

Wanneer de leerlingen als redenen opgeven omdat het spannend is, hun zelfvertrouwen een boost geeft óf beide partners het met consent alleen met elkaar delen, zijn dat mooie redenen!

ONDERDEEL 5

Stel, je maakt een naaktfoto. Waar moet je aan denken bij het maken van een naaktfoto?

De gewenste antwoorden vanuit de leerlingen:

- *geen gezicht*
- *geen sieraden*
- *geen tattoos*
- *geen herkenbare moedervlekken*
- *geen littekens*
- *onherkenbare achtergrond*
- *geen persoonlijke gegevens zoals je thuisadres of je nummer*

Kortom; kenmerken die aan jou als persoon te binden zijn door anderen.

ONDERDEEL 6

Wanneer ben je volgens de politie schuldig bij het verspreiden van naaktbeelden?

Nadat de leerlingen hun antwoorden hebben ingevuld, graag met hen het volgende bespreken:

- Sexting is strafbaar als het over minderjarigen gaat volgens het Wetboek van Strafrecht. Het seksuele beeldmateriaal valt dan onder kinderporno.
- Sexting is voor volwassenen strafbaar als het onder wraakporno valt.
- Sexting is niet strafbaar als het gaat om het uitwisselen van seksueel beeldmateriaal tussen jongeren onder de 18 jaar als dit vrijwillig, met consent, gebeurt. Volgens het Wetboek van Strafrecht wordt dit gezien als normaal seksueel experimenteergedrag van jongeren.
- Op het moment dat je seksueel beeldmateriaal krijgt doorgestuurd, ook al vraag je hier niet om, ben je in het bezit van kinderporno als dit iemand is die nog geen 18 jaar oud is. Al in het bezit zijn van kinderporno is strafbaar. De straffen verschillen van een waarschuwing wanneer je ongevraagd seksueel beeldmateriaal ontvangt máár hier geen melding van maakt tot gevangenisstraffen van 10 jaar wanneer het seksueel beeldmateriaal afkomstig is van een minderjarige én je deze doelbewust verstuurd.

ONDERDEEL 7

Wat zou de politie voor je kunnen doen als jouw beelden ongewenst verspreidt worden?

Nadat de leerlingen hun antwoorden hebben ingevuld, graag met hen het volgende bespreken:

Wanneer je een aangifte doet bij de politie kun je de volgende stappen met hen ondernemen:

- De politie kan het beeldmateriaal niet van internet afhalen. Wat zij wel kunnen is het beeldmateriaal moeilijker vindbaar maken.
- De politie is bevoegd om telefoons te doorzoeken en materiaal daarop te verwijderen.
- De politie is bevoegd om daders op te sporen en passende straffen uit te delen.
- Ga naar meldpunt.nl om precies de informatie te krijgen over wat je in elk geval het beste kunt doen. Als docent ben je in het bezit van de handleiding wraakporno. Deze kun je naar de leerlingen sturen als jij denkt dat dit een goede toevoeging is voor hun verdieping. Deze handleiding wraakporno is ook via onze website te downloaden.

ONDERDEEL 8

Je doet niets fout

Het voor de leerlingen nogmaals benoemen dat jij niet schuldig bent als je als persoon een seksueel getinte foto van jezelf neemt. Wel is het belangrijk om te benoemen wat de goede én slechte redenen zijn om seksueel getinte foto's van jezelf te maken.

ONDERDEEL 9

Werkopdracht(en)

Verdeel de groep in groepjes van maximaal 4 personen. Je kan kiezen uit een digitale of een analoge opdracht. Allebei kan natuurlijk ook.

Digitale opdracht

Een digitale opdracht die je hen kunt geven: Je hebt een aantal websites waar je naar toe kunt voor informatie.

Dit zijn:

- WTFFF!? (Fonds Slachtoffer Hulp)
- Help Wanted
- Sense Info

Geef de groepjes elk een van deze websites. Het kan zijn dat twee groepjes het platform WTFFF!? onderzoeken, twee groepjes Help Wanted en een groepje Sense Info.

Zoek op deze website(s) naar wat je kan doen als jij ongewenst een naaktfoto krijgt doorgestuurd. Wat kan je zeggen en/of doen volgens deze website(s)?

Geef de leerlingen 5 minuten de tijd om de websites te bekijken. Ga daarna de groepjes bij langs en de mogelijke antwoorden verzamelen. Vraag hen ook wat zij van de websites vonden!

Analoge opdracht: Cadavre Exquis

Dit is een creatieve opdracht waarbij elk groepje vier pennen nodig heeft en een A4tje. Ze gaan een cadavre exquis maken.

Uitleg:

Een Cadavre Exquis is een gedicht. Je herkent het wellicht aan een bepaalde manier van tekenen. Wie heeft wel eens een hoofd getekend op een A4tje, dit hoofd toen gevouwen zodat alleen de onderste tekenlijnen zichtbaar bleven, en dan iemand anders het middenrif laten tekenen? En dat degene die het middenrif tekende ook het middenrif dubbelvouwde met alleen de onderste tekenlijnen zichtbaar en dat de laatste tekenaar de benen tekende. En dat, wanneer je het A4 uitvouwde, je samen een grappig, vreemd en/of gek wezen hadden getekend?

Dit kun je ook doen met een tekst. Wat jullie gaan doen is het volgende;

- De eerste persoon uit jullie groepje schrijft de eerste twee tot maximaal vijf zinnen. Je schrijft altijd minimaal twee zinnen op en maximaal drie.
- Als de eerste persoon deze twee (of drie zinnen) heeft opgeschreven, vouwt deze persoon het papier zo dat alleen de laatste zin leesbaar is voor de volgende persoon.
- De eerste persoon geeft het papier aan de tweede persoon in het groepje. Deze persoon leest de laatste zin die de eerste persoon heeft geschreven en schrijft dan, op basis van deze laatste zin verder.
- Als de tweede persoon klaar is, vouwt deze het papier weer zo dat alleen de laatste zin leesbaar is voordat deze tweede persoon het papier weer doorgeeft aan de derde persoon.
- Zo ga je door totdat iedereen in het groepje is geweest. Belangrijk is, is dat de eerste zin van de nieuwe schrijver rijmt op de laatste zin van de eerste schrijver.

Voorbeeld Cadavre Exquis

Online/Offline

Schrijver 1

Ping

Ik unlock mijn scherm

De icoontjes van mijn apps zijn kleurig

Schrijver 2

Ik voel mij fleurig

Snel naar whatsapp

Even kijken

Schrijver 3

Wat is er nu weer te zeiken?

Julie kunnen kiezen uit de volgende titels:

- Klik, Ik Ben Hier
- Scherm Swipe
- Meer dan Pixels
- Online/Offline

Als alle groepjes dezelfde titel willen, is dit ook oké!

**Geef de jongeren minimaal 5 minuten tot 10 minuten om te schrijven. Laat hen meerdere rondes doen in hun groepje als dat nog past binnen de tijd!
Na afloop deelt elk groepje diens gedicht!**

ONDERDEEL 10

Wens iedereen een fijne Geh@ckt voorstelling

